

حکمت صیام قوله الاحلی:

"حکمت الهیه در صیام بسیار است از جمله چون در این ایام مطلع شمس حقیقت بوحی الهی بنزول آیات و تنظیم شریعت الله و ترتیب تعالیم پردازد بجهت کثرت اشتغال و شدت انجذاب حالت و وقت اکل و شرب نماند چنانچه حضرت موسی وقتی که بکوه طور رفت و در آنجا بتأسیس شریعت الله مشغول بود چهل روز صائم بود بجهت تذکر و تنبه ملت اسرائیلیان صیام فرض کردند و همچنین حضرت مسیح در بدایت تأسیس شریعت روحانیه و تنظیم تعلیمات و تربیت وصایا چهل روز از مقتضیات جسمانی و اشتغال بخوردن و نوشیدن فتور حاصل نمودند در بدایت حواریون و مسیحیون روزه میگرفتند بعد جامع رؤسای مسیحین صیام را به پرهیز تبدیل نمودند و همچنین قرآن در رمضان نازل شد لهذا صیام فرض گردید و همچنین حضرت اعلی در بدایت ظهور از شدت تأثیر نزول آیات ایّامی میگذشت که بچای اختصار میشد همچنین جمال مبارک در ایّامی که بتأسیس تعالیم الهی پرداختند و در ایّامی که متّصلاً آیات نازل میشد از شدت تأثیر آیات و هیجان قلب تناول طعام نمیفرمودند مگر اقل اقل

مقصد اینست که بجهت متابعت مظاهر الهیه و تنبّه و تذکر حالت ایشان بر عموم ملت ایّامی چند تأسی و اقتدا فرض گشت . مسیحیون نیز چنانکه مرقوم گشت در بدایت روزهء تام میگرفتند زیرا هر نفس صادقی چون محبوبی داشته باشد در هر حالتی که محبوب او باشد آروزی آن حالت را میکند اگر محبوبش در حالت حزن باشد آروزی حزن میکند اگر در حالت سرور باشد آروزی سرور میکند اگر در حالت راحت باشد آروزی راحت کند اگر در زحمت باشد آروزی زحمت کند حال چون در این ایّام حضرت اعلی اکثر ایّام روزه داشتند و جمال مبارک از غذا و شراب باز ماندند یعنی قلیل میل میفرمودند و بعضی روزها هیچ میل نمیفرمودند بر احباء نیز لازم شد که متابعت کنند چنانکه در زیارت میفرماید و اتّبعوا ما أمروا به حبّا لنفسک این یک حکمت از حکمتهای صیام است.

حکمت ثانی اینست که صیام سبب تذکر انسان است قلب رقت یابد روحانیت انسان زیاد شود و سبب این میشود که انسان فکرش حصر در ذکر الهی میشود از این تذکر و تنبّه لا بد ترقیات معنوی از برای او حاصل شود.

حکمت ثالث آنکه صیام بر دو قسم است جسمانی و روحانی صیام
جسمانی کفّ نفس از مأكولات و مشروبات است که انسان از مشتهیات
جسمانی پرهیز کند

اما صیام معنوی روحانی است که انسان خود را از شهوات نفسانی و
غفلت و اخلاق حیوانیه و شیطانیه منع نماید پس صیام جسمانی رمزی
است از آن صیام روحانی یعنی ای پروردگار همچنانکه از مشتهیات
جسمانی و اشتعال بطعام و شراب باز ماندم دل و جانم را از محبت غیر
خویش پاک و مقدّس کن و نفسم را از شهوات هوائیه و اخلاق شیطانیه
محفوظ و مصون بدار تا روح بنفحات قدس انس گیرد و از ذکر دون تو
صائم گردد."